

Bu Hayvanlar Pek

Kırmızı gözlü ağaç kurbağası, sümüklüböcek, salyangoz, dev karıncayiyen, kaya midyesi. Bu hayvanların hepsi de yapışkan sıvılar salgılıyor. Bu sıvılar, kiminin hareket etmesini, kiminin yiyecek bulmasını, kiminin de bir yere tutunmasını kolaylaştırıyor. Bu "yapışkan" hayvanlarla tanışmaya hazır mısınız?

Kırmızı gözlü ağaç kurbağası yağmur ormanlarında yaşar. Bu hayvan bir yapraktan diğerine sıçrar. Üstelik de hiç kaymadan! Ağaç kurbağasının ayak parmaklarının altında küçük yastıkçıklar bulunur. Bu yastıkçıkların üzerinde küçük küçük bölümler vardır. Bu bölümler arasındaki boşluklar sümüksü bir maddeyle doludur. Bu sümüksü madde boşluklardan dışarı sızar ve yastıkçıkların üzerinde bulunduğu yüzeylere yapışmasını sağlar.

"Yapışkan"!

İşte bir sümüklüböcek. Bu sümüklüböcek incecik dallarda ve taşların üzerinde kolayca ilerleyebilir. Bunda gövdesinin alt kısmından salgıladığı yapışkan sümüksü maddenin önemli bir rolü var. Bu sümüksü madde sümüklüböceğin en dik yüzeylere bile yapışabilmesini sağlar. Sümüklüböcek gövdesiyle yeri ittiğinde yapışkan sümüksü madde kaygan bir sıvı haline gelir. Gövdesinin bazı bölümleri yapışkan maddeye tutunurken, diğer bölümleri yeri iterek kaygan sıvı üzerinde ilerler. Sümüksü madde, sümüklüböceğin gövdesinin pürüzlü ya da keskin yüzeylerden geçerken zarar görmesini de engeller. Sümüksü madde, sümüklüböceği avcılarına karşı da korur. Nasıl mı? Diyelim ki bir kurbağa sümüklüböceği yemeye çalışıyor. Bu durumda sümüklüböcek çok miktarda sümüksü madde salgılar. Kurbağanın, gövdesi iyice kayganlaşan sümüklüböceği yakalayıp yemesi zorlaşır.

Getty Images

Taramalı elektron mikroskopuyla çekilmiş olan bu fotoğrafta sümüklüböceğin gövdesinin altını görüyorsunuz. Sümüksü madde sümüklüböceğin gövdesinin altında bulunan uzantı şeklindeki yapılardan salgılanıyor. Bu yapıların çevresinde, pembe renkte gördüğünüz de sümüksü madde.

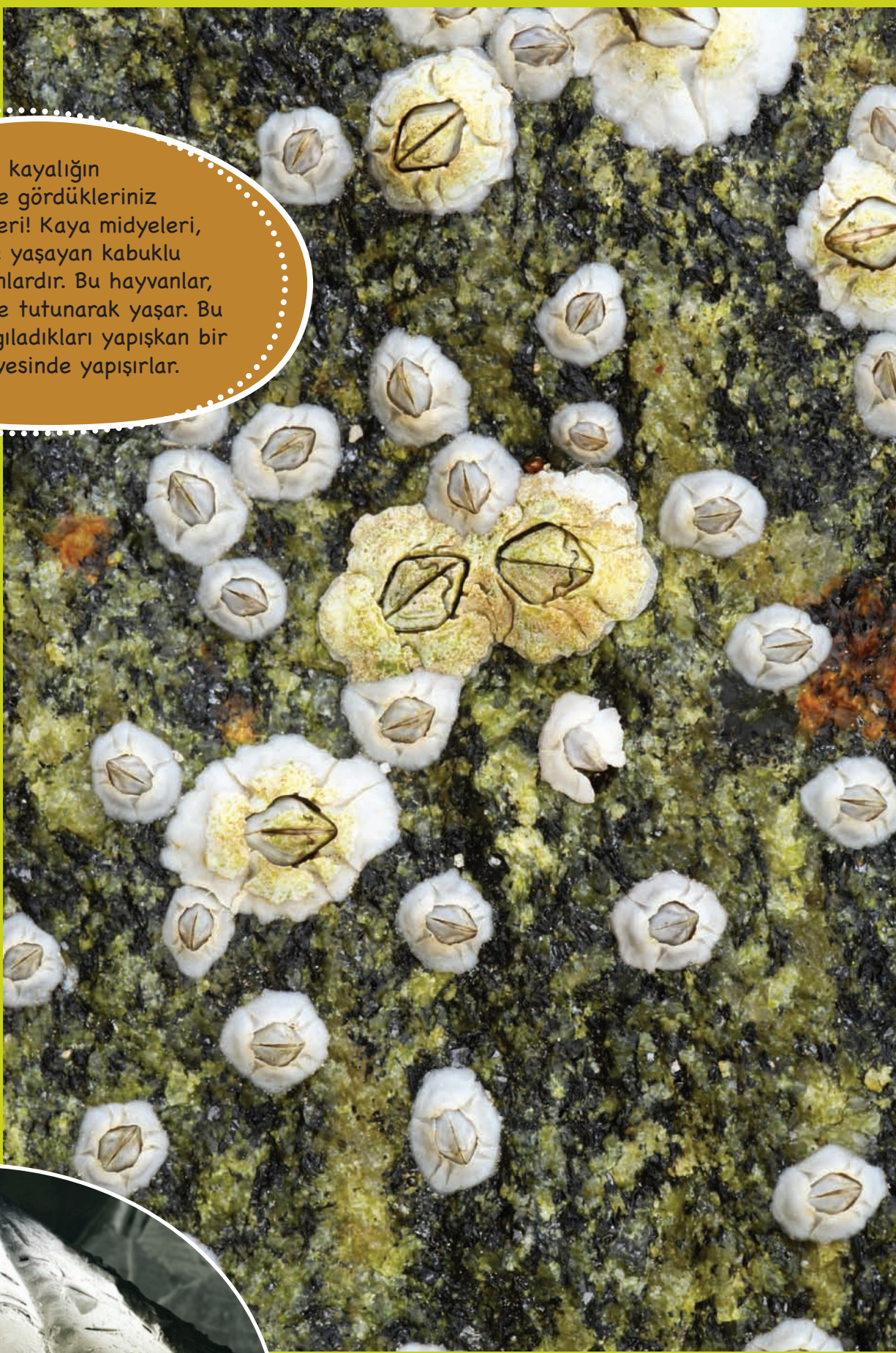
Sümüklüböceğin salgıladığı sümüksü maddeyi görebildiniz mi?

Dev karıncayıyen,
adından da anlaşılacağı gibi
çoğunlukla karıncalarla beslenir. Ancak
termitler, başka böcekler, böcek yumurtaları ve
yumuşak meyveleri de yemeyi sever. Karıncayıyen,
böcekleri yapışkan tükürüğü sayesinde kolayca
yakalar! İnce, uzun dilini böceklerin yuvalarına
sokar. Böcekler onun yapışkan tükürükle kaplı
diline yapışır. Karıncayıyen, dilini geri
çekip bu böcekleri yer.

Bu kayalığın
üzerinde gördükleriniz
kaya midyeleri! Kaya midyeleri,
denizlerde yaşayan kabuklu
küçük hayvanlardır. Bu hayvanlar,
sert yüzeylere tutunarak yaşar. Bu
yüzeylere, salgıladıkları yapışkan bir
madde sayesinde yapışırlar.

Visual Photos

Taramalı elektron mikroskopuyla çekilmiş olan soldaki Fotoğrafta, kaya midyesinin sert yüzeylere yapışmasını sağlayan yapışkan özellikteki iplikçiklerini görüyorsunuz.

Şefika Eroğlu Özcan